วัดนางเขียวค้อมตั้งอยู่บริเวณชุมชนโบราณที่เรียกว่า เมืองพานพร้าว หรือพันพร้าว ริมแม่น้ำโขงในเขต อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย เป็นเมืองคู่แฝดฝั่งตรงข้ามนครเวียงจันทน์ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านช้างมาตั้งแต่ พ.ศ.2103 ตำนานในท้องถิ่นเชื่อว่านางเขียวค้อมเป็นชื่อของสตรีสูงศักดิ์ท่านหนึ่งในราชสำนักเวียงจันทน์ได้มาสร้างวัดนี้ไว้ในราวต้นพุทธศตวรรษที่ 24

"นางเขียวค้อมเป็นสตรีในอุดมคติคล้าย นางนพมาศภาคกลางในพงศาวดาร ในความเชื่อทั่วไปเชื่อว่ามีหลายคน ในกรณีนี้ เชื่อว่าเป็น สนมเอก ของพระเจ้าสุริวงศ์ แห่งเวียงจันทร์ ซึ่งพระองค์ เกิดระแวงว่าเจ้าราชบุตรจะเป็นชู้กับสนมตน พระองค์จึงสั่งประหารเจ้าราชบุตรที่ท่าดินแดงฝั่งตรงข้าม นางเขียวค้อมเสียใจที่เป็นต้นเหตุ จึงมาบวชชีที่วัดนี้ และเรียกวัดว่าวัดนางเขียวค้อม เมื่อตายได้นำอัฐิมาบรรจุที่ธาตุนี้ บ้างที่เรียกว่า ธาตุพ่อฆ่าลูกก็มี องค์เจดีย์ฐานรูปแปดเหลี่ยมจัตุรัส ด้านบนเป็นเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยม สันนิฐานว่า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๒"

ธาตุหรือเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยมในศิลปะล้านช้าง ส่วนฐานเอนลาดแบบที่เรียกว่าบัวเข่าพรหม รองรับฐานโค้งเว้าคล้ายขาสิงห์และฐานบัวลูกแก้วอกไก่ จากนั้นเป็นทรงบัวเหลี่ยมและยอดที่ซ้อนชั้นขึ้นไปในผังย่อมุมไม้สิบสอง กำหนดอายุในราวพุทธศตวรรษที่ 23-24 รูปแบบที่เห็นในปัจจุบันผ่านการบูรณะแล้วหลังปี พ.ศ.2534

ข้อมูลจาก ฐานข้อมูลโบราณสถานสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือศูนย์ศึกษาศิลปกรรมโบราณในเอเชียอาคเนย์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

วัดนางเขียวค้อม

ศาลาไหว้พระธาตุนางเขียวค้อม

คำบูชาพระธาตุนางเขียวค้อม (นะโม ๓ จบ)
อะระหัง วันทามิ ธาตุโย พระนางเขียวค้อม มหาเตชะวัณโต
มหาปัญโญ มหาโภคะวะโห ติโลกะนาถัง สุขัง อภิวาเทมิ (นะ)

พระวิหารวัดนางเชียงคัณ

วัดนางเขียวค้อมตั้งอยู่บริเวณชุมชนโบราณที่เรียกว่า เมืองพานพร้าว หรือพันพร้าว ริมแม่น้ำโขงในเขต อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย เป็นเมืองคู่แฝดฝั่งตรงข้ามนครเวียงจันทน์ซึ่งเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านช้างมาตั้งแต่ พ.ศ.2103 ตำนานในท้องถิ่นเชื่อว่านางเขียวค้อมเป็นชื่อของสตรีสูงศักดิ์ท่านหนึ่งในราชสำนักเวียงจันทน์ได้มาสร้างวัดนี้ไว้ในราวต้นพุทธศตวรรษที่ 24

"นางเขียวค้อมเป็นสตรีในอุดมคติคล้าย นางนพมาศภาคกลางในพงศาวดาร ในความเชื่อทั่วไปเชื่อว่ามีหลายคน ในกรณีนี้ เชื่อว่าเป็น สนมเอก ของพระเจ้าสุริวงศ์ แห่งเวียงจันทร์ ซึ่งพระองค์ เกิดระแวงว่าเจ้าราชบุตรจะเป็นชู้กับสนมตน พระองค์จึงสั่งประหารเจ้าราชบุตรที่ท่าดินแดงฝั่งตรงข้าม นางเขียวค้อมเสียใจที่เป็นต้นเหตุ จึงมาบวชชีที่วัดนี้ และเรียกวัดว่าวัดนางเขียวค้อม เมื่อตายได้นำอัฐิมาบรรจุที่ธาตุนี้ บ้างที่เรียกว่า ธาตุพ่อฆ่าลูกก็มี องค์เจดีย์ฐานรูปแปดเหลี่ยมจัตุรัส ด้านบนเป็นเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยม สันนิฐานว่า สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๑๐๒"

ธาตุหรือเจดีย์ทรงบัวเหลี่ยมในศิลปะล้านช้าง ส่วนฐานเอนลาดแบบที่เรียกว่าบัวเข่าพรหม รองรับฐานโค้งเว้าคล้ายขาสิงห์และฐานบัวลูกแก้วอกไก่ จากนั้นเป็นทรงบัวเหลี่ยมและยอดที่ซ้อนชั้นขึ้นไปในผังย่อมุมไม้สิบสอง กำหนดอายุในราวพุทธศตวรรษที่ 23-24 รูปแบบที่เห็นในปัจจุบันผ่านการบูรณะแล้วหลังปี พ.ศ.2534
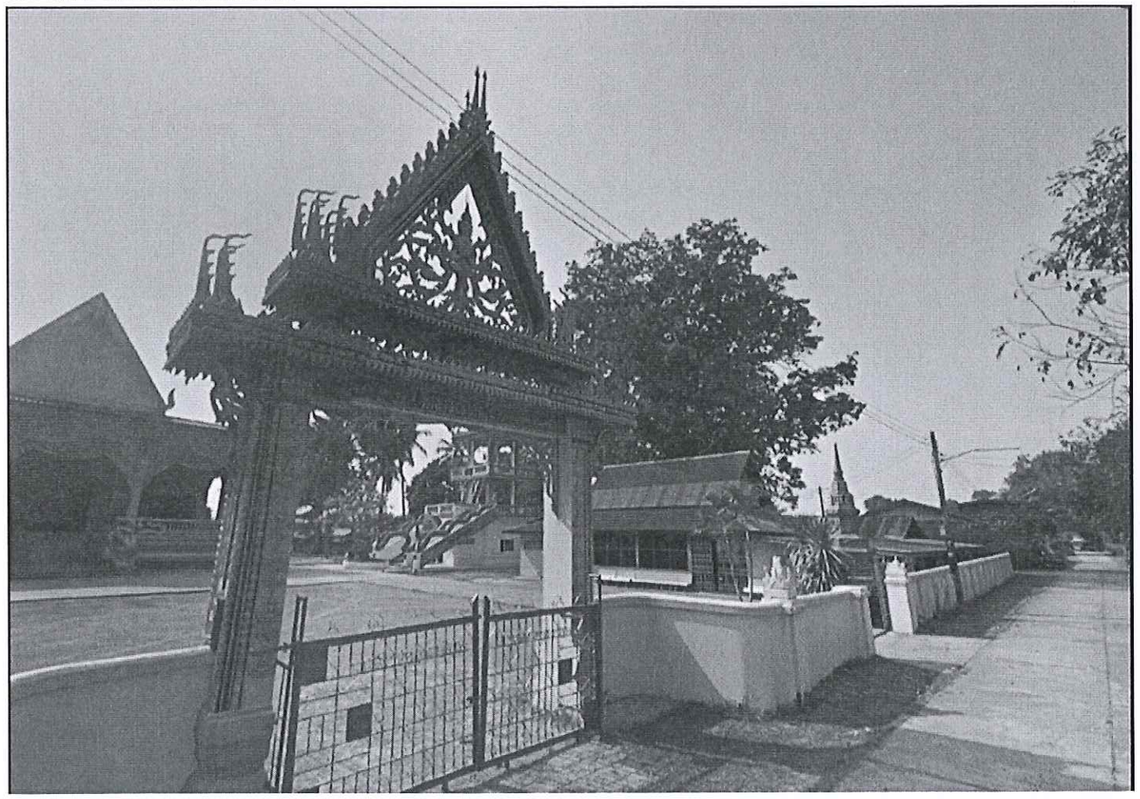
ข้อมูลจาก ฐานข้อมูลโบราณสถานสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือศูนย์ศึกษาศิลปกรรมโบราณในเอเชียอาคเนย์ คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร